

НАХЎДАК

Вазорати маориф ва илми
Ҷумҳурии Тоҷикистон

USAID
АЗ МАРДУМИ АМРИКО

НАХЎДАК

ДУШАНБЕ
МАОРИФ
2018

Нахӯдак

Буд, набуд, дар як замоне, дар як маконе як пирамарди дилсоф буду як кампири дилчӯ. Дардо, ки умри ҳар ду азоби бефарзандӣ мекашиданд. Кампир ҳар рӯз аз ғами бефарзандӣ оҳ мегуфту мисли абри навбаҳор зор-зор мегирист. Пирамард ғам хӯрда, мегуфт, ки «мо назди Худо чӣ гуноҳ кардаем, ки ба мо фарзанде надод.

Агар фарзанде медоштем, мисли дигарон тӯй мекардем, ба мардум ошу нон медодем, аз таънаи мардум халос мешудем».

Як рӯз ба таги дарвозаи онҳо «Ҳақ дӯст ё Оллоҳ, садақа радди бало!» — гӯён гадое омад.

Кампир ноне гирифта пеши дарвоза омаду ба гадо нигоҳ кард, ки вай ба гадо он қадар монанд не, як мӯйсафеди қадбаланди нуронӣ, ришаш сап-сафед, асояш тилло барин ҷило медиҳад.

Дили кампир якбора гарм шуду гум зад. Вай бо умед ба мӯйсафеди нуронӣ гуфт:

— Шумо одами ҷаҳонгаштаю кордида барин, мо фарзанд надорем, пеши мардум сархаму музта-рем, хонаи равшан ба назарамон торик, ҳавлии обод нообод менамояд. Дар ҳаққи мо дуо кунед, Парвардигори оламро раҳмаш биёяду ба мо фарзанде диҳад.

Мӯйсафед аз хӯрчинаш як дона себ бароварда ба кампир доду гуфт:

— Ҳамин себро ду пора кунеду як пораашро худатон хӯред, пораи дигарашро ба шавҳаратон диҳед, Худо хоҳад, шумо соҳиби писар мешавед.

Кампир хурсанд шуда ба хона даромаду себро ду ҳисса карда як пораашро хӯрд, чунон бомаза буд, ки дар умраш чунин себи хуштаъм нахӯрда буд. Худдорӣ карда натавонист ва пораи дигарро ҳам хӯрду аз шарм ба пирамард чизе нагуфт.

Нух моҳу нух рӯзу нух соат гузашту пиразан писараке таваллуд кард. Аҷабо, хурдтарак мисли нахӯд. Ҳар ду ҳайрон шуданд, пирамард оҳи сард кашида гуфт:

— Мо як умр фарзандгадо будем. Худо оҳамонро шунида раҳмаш омаду фарзанд дод, лекин чаро

ин қадар майдаякак? Мардум «ҳамин ҳам бача шуд?» — гуфта, ба ҳоли мо намехандида бошанд?

— Ба ҳамин майдача ҳам бояд шукр кунем, — гуфт кампир, — рӯйи фарзандро надида, мурда мерафтем, чӣ мешуд?

Онҳо маслиҳат карда, номи писарашонро Нахӯдак монданду орзу карданд, ки тезтар калон шавад, дастёраки ҳушёру чаққон шавад.

Нахӯдак табъи дили падару модар як бачаи зираку ҳушёру чаққон шуд. Хурсанд шуданд пирамарди дилсофу кампири дилчӯ. Кампир аз чашма об овардани шавад, Нахӯдак тозон омада: «модарҷон, шумо овора нашавед, ман барои об ме-равам» — гуфта, кӯзаро аз дасташ мегирифт.

Падар ҳезум шикастанӣ шавад, «падарҷон, шумо дам гиред, ман чӯбҳоро мешиканам» — гуфта, табарро аз дасташ мегирифтӯ дар як дам ду-се шоху кундаро майда карда мепартофт.

Модараш ҳавлӣ рӯфтани шавад, тозон омада «модарҷон, ҷорӯба ба ман диҳед!» — гуфта, ҷорӯбро мегирифтӯ як ҳавлии калонро об зада, рӯфта, лесида мондагӣ барин тоза мекард.

Одамон медиданд, ки пирамард дигар ба бозор ҳам намеравад. Писарчааш хӯрҷинро ба китфаш партофта, тозон рафта харид карда меояд. Ҳамсояҳо ҳайрон шуда, аз ҳасад «худаш ин қадар майдаю кори се-чор одами калонро мекунад» меғуфтанд.

Як рӯз пирамард ба саҳро рафту кампир хӯрок пухта бурдани шуд.

— Модарҷон, ман мебарам, — гӯён Нахӯдак табақро бардошта, болои сар гузошту сурудхонон пеши падараш равон шуд.

Мардум ҳайрон шуда, ба чор тараф нигоҳ мекарданд: ин чӣ хел одам будааст, ки овозашро мешунавему худашро намебинем?!

Вақте Нахӯдакро диданд, боз бештар ҳайрон шуданд, ки як бачаи хурдакак як табақи калонро болои сар бардошта, озодона роҳ меравад.

Нахӯдак ба саҳро омад, табақро дар сари киштзор гузошту ба гандумзор даромада, аз дасти падар досро гирифта гуфт:

— Падарҷон, шумо хӯрок хӯрда дам гиред, ман дарав мекунам.

Дос аз Нахӯдак ду баробар калон буд, дили падар сӯхта гуфт:

— Писарам, ту монда шуда омадӣ, дам гир, хӯрокро хӯрам, худам дарав мекунам.

— Не, падарчон, ман монда нашудаам, — бо хушхолӣ гуфт Нахӯдак ва досро гирифта, дар як замон гандумзорро даравида, дарза басту болои ҳам чинда ғарам кард.

Падар хурсанд шуд.

— Акнун, ту, Нахӯдҷони падар, ба хона рав, — хушҳолона гуфт падар, — ман гандумро кӯфта, боду ғалбер карда ба хона мебарам.

Нахӯдак суруд хондаву бозӣ карда ба хона ме-
рафт, ки дар роҳ овози ўро гурги гурусна шунид.
Гург «ана Худо дод, акнун шикамам сер меша-
вад» — гӯён сари роҳи Нахӯдакро гирифт.

— Эй, ман туро одами калон гӯям, ту нахӯдак барин майдаяк-ку! Ту хурдакак ҳам бошӣ, ман туро меҳӯрам, ҳоло ишкамам нағора менавозад.

— Маро агар хӯрӣ, пушаймон мешавӣ, — нотарсида гуфт Нахӯдак, — беҳуда овора нашав, ба ҷойи дигар раву шикаматро сер кун!

Гург ба гапи Нахӯдак гӯш накарда, ўро як луқма карда фурӯ бурд. Фурӯ бурду зиёдтар гурусна монд. Рафт, рафт, рамаеро дид. Оҳиста, рӯ-рӯи алаф хазида, баррачаеро доштани шуд, ки Нахӯдак аз даруни шикамаш дод гуфт:

— Чӯпон, ҳо чӯпон, ҳушёр бош, гург гӯсфандатро меҳӯрад!

Чӯпон сағҳояшро киш-киш дода, ба сари гург давид. Гурги гурусна гурехта, базӯр халос шуду боз дашту дараро кофта-кофта, як рамаи дигарро дида монд. Боз аз даруни вай Нахӯдак:

— Эй чӯпонҳо, ҳушёр бошед, ки гурги гурусна гӯсфандҳоятонро меҳӯрад! — садо баланд кард.

Чӯпонҳо чӯбдасташонро бардошта, ҳаёҳу кунон гурги гуруснаро ронданд.

Гург тамоман беҳол, аз Нахӯдак безор ва аз кардааш пушаймон шуда, ба лаби як чоҳ рафт. Аз ин тарафи чоҳ ба он тарафи чоҳ парида, ҳудашро афшонда буд, ки Нахӯдак аз қафояш ба чоҳ афтид. Гург «ҷонам халос шуд» гуфту гурехта рафт.

Нахӯдак ҳарчанд зӯр зад, аз чоҳ баромада на-тавонист. Бо умеде, ки ягон кас овозашро шунаваду ба сари роҳ биояд, бо садои баланд суруд хондан гирифт.

Аз наздикии чоҳ рамаи гӯсфандон мегузашт. Садои Нахӯдак ба гӯши чӯпонҳо расид: «Ин овози аз даруни гург баромадагӣ барин-ку, ин гурги гуруснаи лаънатӣ дар ҳамин ҷойҳо пинҳон нашуда бошад» — гӯён онҳо ба ҷустуҷӯ даромаданд.

Чӯпонҳо овозро мешуниданд, аммо дар гирду атроф на гургро медиданду на соҳиби овозро.

— Ба лаби чоҳ биёед, ба даруни чоҳ нигаред, — Нахӯдак чӯпонҳоро ба ёрӣ даъват кард.

Зери чоҳ торик буд, ба чашми чӯпонҳо чизе наменамуд.

— Нӯги чӯбро дароз кунед! — гуфт Нахӯдак аз зери чоҳ.

Чӯпонҳо нӯги чӯбдасташонро дароз карданд, Нахӯдак хушҳолона ва саломат аз чоҳ берун омад.

— Ҳамоне ки аз даруни гург садо медод, ту набудӣ? — ҳайрон-ҳайрон ба писараки хурдакак нигаристанд чӯпонҳо.

— Ҳа, ман будам, — далерона гуфт Нахӯдак.

— Ту гӯсфандҳои моро наҷот додӣ, ташаккур! — чӯпонҳо ба ивази некӣ ба Нахӯдак як хурмача қаймоқ доданд.

Нахӯдак хурмачаро болои сар монду гӯё ҳеч воқеае рух надода бошад, сурудхонон ба хона омад. Падараш кайҳо боз аз саҳро баргашта буд, пирамарду кампир «писарамон гум шуд, ўро гург хӯрд ё шағол хӯрд, акнун мо чӣ кор мекунем?», — гӯён гирия мекарданду оби дида мерехтанд. Нохост суруди Нахӯдак ба гӯшашон расид. Хурсандона аз хона баромада, Нахӯдакро сиҳату саломат диданд. Хурсандиашон ҳадду канор надошт, Нахӯдакро мебӯсиданду мебӯсиданд. Мардум чанд дег оши пирамарду кампирро хӯрда, дар ҳаққи Нахӯдак дуои нек намуданд. Акнун пирамарду кампир ба муроду мақсадашон расиданду ба Худованд шукр мегуфтанд.

НАХЎДАК

Муҳаррир — Малика Меликова

Мусахҳеҳ — Меҳрӣ Саидова

Рассом — Сайёра Имодинова

Муҳаррири техникӣ — Начмиддин Зайниддинов

Тарроҳ — Қосимхуҷа Назаров

Китобчаи мазкур бо кумаки мардуми Амрико бознашр шудааст, ки он аз тариқи
Оҷонсии ИМА оид ба рушди байналмилалӣ (USAID) расонида мешавад.
Мазмун ва мундариҷаи китобча маҳсули муаллиф буда, метавонад бо
нуқтаи назари USAID ва Ҳукумати ИМА мувофиқат накунад.

Китобча ройгон паҳн мегардад.

Ба чопаш 09.08.2018 иҷозат дода шуд. Андозаи 70х90 1/16. Қоғази офсет.
Чопи офсет. Чӯзӣи чопӣ 0,75. Адади нашр 5500 нусха. Супориши № 92/2018.

Муассисаи нашриявии «Маориф»-и Вазорати маориф ва илми Ҷумҳурии Тоҷикистон.
734024, ш. Душанбе, кӯчаи Аҳмади Дониш, 50. E-mail: najmiddin64@mail.ru

Дар матбааи ЧДММ «Полиграф групп» ба таъб расидааст.
ш. Душанбе, к. Ҳувайдуллоев, 113. E-mail: info@polygraph-group.tj